Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Społeczny wymiar polityki i popkultury byłej Jugosławii - wykład, PG_00189608		
Kierunek studiów	Slawistyka (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Natalia Wyszogrodzka-Liberadzka	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Natalia Wyszogrodzka-Liberadzka	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie się z podstawową faktografią i stosunkami przestrzenno-politycznymi w okresie istnienia SFR Jugosławii, związkami między polityką a popkulturą i ich wpływem na jugosłowianskie społeczeństwo oraz zapoznanie studenta z procesami rozwoju i specyfiką kultury socjalistycznej Jugosławiiw kontekście ich społecznych i kulturowych uwarunkowań na tle dziedzictwa cywilizacji europejskiej.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWL3_W12] Zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, typowych, charakterystycznych lub specyficznych dla kultur słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego.	(K_W12) student zna i rozumie metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury socjalistycznej Jugosławii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWL3_W10] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym główne pojęcia filozoficzne, etyczne i społeczne, a także fundamentalne dylematy ludzkiej egzystencji odzwierciedlone w literaturze, historii i kulturze krajów południowosłowiańskich.	(K_W10) Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o kulturze SFR Jugosławii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWL3_W09] Zna w zaawansowanym stopniu etniczną strukturę obszaru Słowiańszczyzny Południowej, ma zaawansowaną wiedzę na temat jej diachronicznych i synchronicznych uwarunkowań i przejawów.	(K_W09) student zna etniczną strukturę SFR Jugosławii, ma zaawansowaną wiedzę na temat jej diachronicznych i synchronicznych uwarunkowań pod kątem narodowościowym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWL3_W08] Posiada wiedzę na temat specyfiki krajów południowosłowiańskich, ich historii i wzajemnych relacji oraz zna i rozumie kluczowe dylematy tożsamościowe, religijne i polityczne regionu południowosłowiańskiego, determinujące historyczne oraz współczesne relacje międzykulturowe.	(K_W08) student posiada zaawansowaną wiedzę na temat powojennej historii Jugosławii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWL3_U08] Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim lub w języku kierunkowym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	(K_U08) student posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, dotyczących zagadnień szczegółowych w odniesieniu do społecznej, politycznej i popkulturowej historii SFR Jugosławii oraz związków między nimi.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_K03] Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy filologicznej i kulturoznawczej w rozwiązywaniu dylematów społecznych oraz do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z interpretacją faktów kulturowych	(K_K03) student samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie historii społeczno-politycznej i popkultury socjalistycznej Jugosławii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

<table>
<tr><td>Treści przedmiotu</td><td>Historyczne i społeczne uwarunkowania mozaiki etnicznej i narodowościowej na obszarze SFRJ.

Okoliczności powstania i społeczna specyfika SFRJ. Trzecia droga do socjalizmu.

Naruszenie patriarchalnych struktur społecznych; przemiany w obyczajowości i mentalności.

Sytuacja SFRJ na arenie międzynarodowej.

Josip Broz Tito. Goli Otok, Brjuni i kult przywódcy.

Socrealizm po jugosłowiańsku. Polityka Bratstva i jedinstva a tendencje nacjonalistyczne w republikach.

Cenzura, represje i dysydenci różnice w stosunku do pozostałych państw systemu komunistycznego.

Początek zmian kulturalnych. Otwarcie na zachód.

Rola pokolenia krugovi.

Stvarnosna proza.

Film jugosłowiański. Adaptacje literatury. Nurt czarnej fali.

Eksperyment w sztuce Jugosławii lat 60. i 70.

Novi val i przemiany społeczne przełomu lat 70/80.

Proces dezintegracji Jugosławii w II połowie XX wieku.</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe</td><td>Brak</td></tr>
<tr><td>Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się</td><td>
<table>
<tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr>
<tr><td>egzamin ustny – wypowiedź na temat zagadnień poruszanych w trakcie wykładów</td><td>51.0%</td><td>70.0%</td></tr>
<tr><td>aktywna obecność na wykładach</td><td>80.0%</td><td>30.0%</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Zalecana lista lektur</td><td>Podstawowa lista lektur</td><td>• Kolanović M, Udarnik! Buntovnik? Potrosac Popularna kultura i hrvatski roman od socijalizma do tranzicije, Zagreb 2011 (fragmenty).
• Popkomunizm. Doświadczenie komunizmu a kultura popularna, red. M. Bogusławska, Z. Grębecka, Warszawa 2011 (wybrane artykuły).
• Tanty M., Bałkany w XX wieku. Dzieje polityczne, Warszawa 2003.</td></tr>
</table>

	Uzupełniająca lista lektur	• Bałkany w XX i XXI wieku. Historiapolitykakultura, red. H. Stys, S. Sochacki, Toruń 2009. • Jakovina T., Američki komunistički saveznik; Hrvati, Titova Jugoslavija i Sjedinjene Američke Države 1945.-1955., Zagreb 2004. • Jakovina T., Socijalizam na američkoj pšenici, Zagreb 2002. • Leksikon Yu-mitologije, red. V. Arsenijević (i in.), wersja on-line. • Mirković I., Sretno dijete, Zagreb 2004. • Način u jeziku/Književnost i kultura pedesetih, red. K. Bagić, Zagreb 2008. • Perković A., Sedma republika: Pop kultura u YU raspadu, Zagreb 2011. • Povijest hrvatskoga jezika/Književne prakse sedamdesetih, red. K. Mićanović, Zagreb 2010. • Prostor u jeziku/Književnost i kultura šezdesetih, red. K. Mićanović, Zagreb 2009. • Rekść M., Mity narodowe i ich rola w kreowaniu polityki na przykładzie państw byłej Jugosławii, Łódź 2016. • Sadowski J., Między Pałacem Rad i Pałacem Kultury. Studium kultury totalitarnej, Warszawa 2010. • Sintaksa hrvatskoga jezika/Književnost i kultura osamdesetih, red. K. Mićanović, Zagreb 2011. • Ugrešić D., Kultura kłamstwa, Wołowiec 2006 (lub inne wydanie). • Walkiewicz W., Jugosławia. Byt wspólny i rozpad, Warszawa 2002. • Velikonja M., Titonostalgija a study of nostalgija for Josip Broz, Skopje 2008. • materiały prasowe oraz audiowizualne, w tym filmowe, będące w posiadaniu osoby prowadzącej wykład lub dostępne on-line.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	- Konflikt Tito-Stalin i jego reperkusje dla rozkładu sił na świecie w czasach zimnej wojny; - Marina Abramović - życie, twórczość, użycie komunistycznych symboli w preformansach. - Rola Jugosławii w Ruchu Państw niezaangażowanych. - Znaczenie Olimpiady zimowej w Sarajewie w 1984 r.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.